

(1) Díky nálezům nástrojů, zbraní či soch toho o prastarém národu Sumerů víme poměrně dost. Zásadní poznatky jsme ale získali z jejich písemných dokumentů. Nejstarší sumerské písemné památky, pocházející z doby kolem roku 3100 př. n. l., jsou zapsané pomocí piktografů (obrázkových znaků). Piktografické písmo, nejstarší známé písmo vůbec, je v principu poměrně jednoduché. Slova jsou vyjádřena znaky zobrazujícími **příslušné** předměty (například obrázek klasu označuje „obilí“). Tímto písmem lze vyjádřit i abstraktní pojem nebo děj: například obrázek hvězdy má nejen význam „hvězda“, ale také „nebe“ nebo „bůh“; obrázek nohy má kromě svého základního významu také význam „chodit“.

(2) Některé texty Sumerové vyrývali do kamene, zpravidla však psali na hliněné tabulky, hlína pro ně totiž byla **dostupným** materiálem a pro psaní byla vhodnější. Stačilo ji nabrat, navlhčit, vytvarovat do tabulky, pak seříznout rákos a tímto psacím náčiním začít psát. Když byl text napsán, na boční stranu hliněné tabulky se otiskl pečetní váleček (otisk měl funkci podpisu a zajistil alespoň částečnou ochranu před paděláním). Váleček Sumerové nosili zavěšený na krku: **bohatý** a vznešený člověk měl pečetní váleček zdobenější a z dražšího materiálu než člověk chudý.

(3) Piktografické písmo bylo vhodné pro záznam *****. Z piktografů se proto postupně vyvinulo klínové písmo, kterým bylo možné zapisovat i složité texty. Počet dochovaných sumerských dokumentů, které jsou zapsány klínovým písmem, se odhaduje na statisíce. Tyto texty nejsou **lehkým** čtením ani pro odborníky, dodnes jich proto bylo rozluštno něco přes padesát tisíc. Výzkumnou práci ovlivňuje také fakt, že řada textů je značně poškozena.

1) Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda jednoznačně vyplývá z výchozího textu:

- A) Na rozdíl od obrázku hvězdy má sumerský piktograf zobrazující nohu jediný význam. A N
- B) Nejstarší písemné památky, které vytvořili Sumerové, vznikly před více než pěti tisíci lety. A N
- C) Na vytvarování hlíny do podoby tabulek, které byly určeny pro záznam textů, Sumerové používali seříznutý rákos. A N
- D) Odborníci už rozluštili více než polovinu všech dochovaných sumerských dokumentů, které jsou zapsány klínovým písmem. A N

2) Které z následujících tvrzení o slovech tučně vyznačených ve výchozím textu je pravdivé?

- A) Slovo *příslušný* je v textu užito ve významu *mající právo něco udělat, oprávněný*.
- B) Slovo *dostupný* je v textu užito ve významu *takový, jež lze opatřit*.
- C) Slovo *bohatý* je v textu užito ve významu *vyskytující se ve velkém množství, hojný*.
- D) Slovo *lehký* je v textu užito ve významu *takový, jenž má malou hmotnost*.

3) Které z následujících tvrzení je pravdivé?

- A) Z výchozího textu vyplývá, že žádné známé písmo není starší než písmo piktografické.
- B) Výchozí text popírá informaci, že žádné známé písmo není starší než písmo piktografické.
- C) Z výchozího textu vyplývá, že piktografické písmo je jednodušší než nejstarší známé písmo.
- D) Výchozí text popírá informaci, že piktografické písmo je jednodušší než nejstarší známé písmo.

4) Která z následujících možností patří na vynechané místo (***) ve výchozím textu?**

- A) jednoduchých textů, včetně komplikovaných
- B) nejen jednoduchých, ale i komplikovaných textů
- C) ani jednoduchých, ani těch komplikovanějších textů
- D) jednoduchých textů, nikoli však těch komplikovanějších

5) Vypište z druhé části výchozího textu tři víceslabičná neohebná slova. _____